

MUĞLA

KAFEİN VE KANSER İLİŞKİSİ

FATMA KARAÇELİK

karacelikfatma07@gmail.com

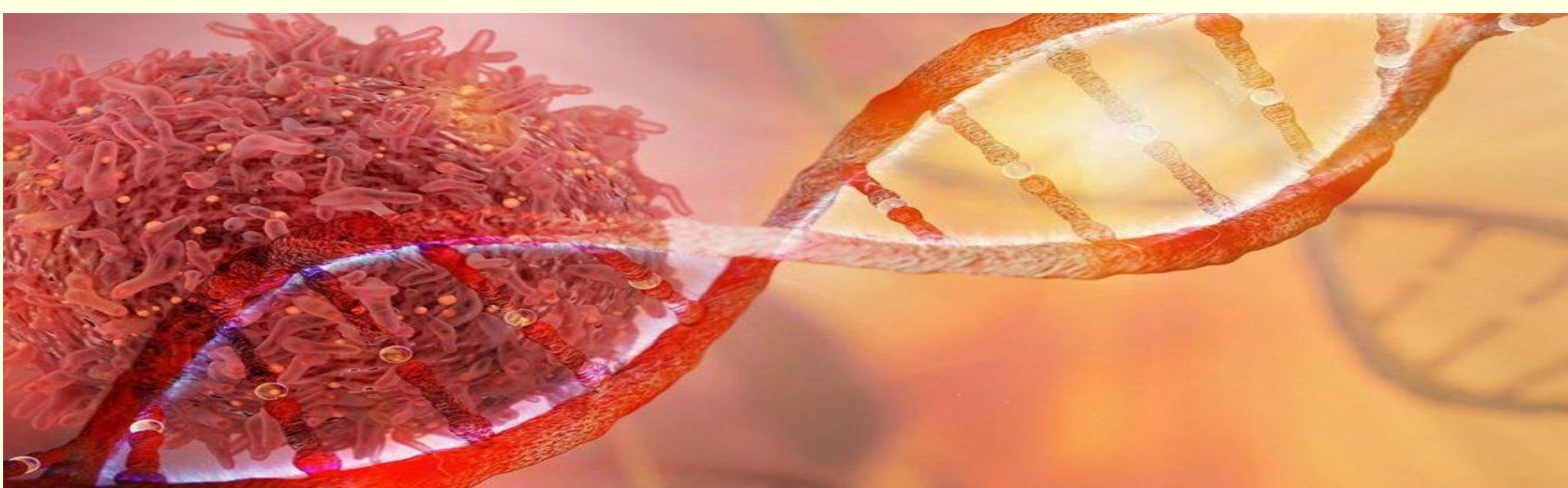
ÖZET Kanser, çevresel faktörlerle birlikte kalıtsal ve/veya kişiye özgü etmenlerin etkileşimi sonucunda gelişmekte ve yaşla birlikte kanser prevalansı önemli ölçüde artmaktadır. Kanser riskinin çevresel belirleyicileri olarak diyet, alkol tüketimi, fiziksel aktivite, obezite ve stres etmenleri (Reaktif oksijen türevleri-ROS) sayılabilir. Deneysel veriler kahvenin potansiyel olarak kanser sürecindeki farklı basamaklara müdahale etmesi ve/veya ters etkiye sahip olabileceğini işaret etmektedir. Kahvenin kanserde koruyucu etkisi antioksidan özellikleri başta olmak üzere, DNA hasarı onarımında rol alması, immün süreci modüle etmesi ve inflamasyonu azaltması gibi mekanizmalar ile ifade edilmektedir. Kahvenin kansere karşı koruyucu olduğunu öne süren çalışmalar olsa da kanser ile ilişkili herhangi bir etkisinin olmadığını savunan çalışmalar da mevcuttur

KAFEİN VE MEME KANSERİ İLİŞKİSİ

- Kafeinin, iyi huylu meme hastalığı gelişimini kolaylaştıran etkisi nedeniyle, meme kanseri için olası bir risk faktörü olabileceği öne sürülmektedir. Ancak, kahve antikanserojen özellikleri gösteren polifenoller içermektedir. Hastane bazlı bir vaka-kontrol çalışmasında kahve ve kafeinsiz kahvenin meme kanseri etiolojisindeki rolünü değerlendirmek için Baker ve arkadaşları menopoz öncesi kadınlar ve menopoz sonrası kadınlar arasında farklı ilişkiler olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Çalışmaya katılanların 1972'si birincil meme kanserli vaka grubunu oluşturmakta olup, 1895'i ise non-neoplastik durumdaki kontrol grubudur. Tüm katılımcılara kapsamlı bir epidemiyolojik anket uygulanmıştır. Menopoz öncesi kadınlarda kahve tüketimi, meme kanserinde doğrusal bir azalma ile ilişkilendirilmiştir; günde ≥ 4 bardak tüketenlerde riskte %40 azalma olduğu görülmüştür. Menopoz öncesi kadınlarda kafeinsiz kahve tüketimi ile meme kanseri riski arasında açık bir ilişki bulunamamıştır. Postmenopozal kadınlarda, meme kanseri riski, kahve veya kafeinsiz kahve tüketimi ile ilişkili değildir. Postmenopozal kadınların sonuçlarında histolojik alt tipine göre bir farklılık yoktur. Bulgular menopoz öncesi dönem kadınlarda kahve alımının koruyucu etkisini desteklerken, menopoz sonrası kadınlar için bu desteklenmemektedir. Bu konuda daha ileri çalışmaların yapılmasına ihtiyaç olduğu vurgulanmıştır.

KAFEİN VE ENDOMETRİYAL KANSER İLE İLİŞKİSİ

- Hemşire Sağlık Çalışması'nda (Nursing Health Study; NHS) 1980 yılında 34-59 yaş arası 67.470 kadın üzerinde endometrial kanser riski ile kahve tüketimi arasındaki ilişki değerlendirilmiştir. Bu çalışmada günde 4 bardaktan az kahve tüketiminin endometrial kanser riski ile ilişkili olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu çalışmada günde 4 fincan ya da daha fazla kahve tüketen kadınların günde 1 fincandan daha az tüketen kadınlara göre %25 daha az endometrial kanser riskine sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Benzer bir ilişki kafeinli kahve tüketiminde de bulunmuştur. Kafeinsiz kahve tüketimi için, günde 2 fincandan fazla kahve tüketen kadınlarda, ayda 1 fincandan az tüketen kadınlara göre düşündürücü bir negatif korelasyon olduğu bulunmuştur. Bu prospektif veriler günlük 4 veya daha fazla fincan kahve tüketenlerin daha az endometrial kanser riski ile ilişkilendirildiğini öne sürmektedir. Kahve içimi yaygın kullanımından ötürü, endometrial kanser riskini azaltmak için ek bir strateji olabilir. Ancak kahveye eklenen şeker ve krema potansiyel faydaları dengeleyebilir.

KAHVE VE PANKREAS KANSERİ İLİŞKİSİ

- Kahve ve kanser arasındaki ilişki ile ilgili en çok tartışılan kanser tiplerinden birisi de pankreas kanseri ile olan ilişkisidir. Ran ve arkadaşları (2016) tarafından toplamda 20 kohort tipi çalışmanın değerlendirildiği bir meta analiz çalışmasında yüksek kahve tüketiminin pankreas kanser riskinin azalması ile ilişkili olabileceğini belirtilmektedir (63). Kahve tüketiminin pankreas kanseri üzerine etkisini inceleyen prospektif bir çalışmada, kafeinli, kafeinsiz veya toplam kahve tüketimi ile pankreas kanseri riski arasında herhangi bir ilişki bulunmamıştır (64). Kanser ve kahve ilişkisini inceleyen sınırlı sayıda çalışma olup bu çalışmaların farklı kanser türleri ile yapılmış olması farklı sonuçların elde edilmesine yol açmıştır.

KAHVE VE PROSTAT KANSERİ İLE İLİŞKİSİ

Birçok epidemiyolojik çalışma, kahve tüketimi ile prostat kanseri arasındaki ilişkiyi araştırmak için yapılmıştır. Ancak sonuçlar tutarsızdır. Yapılan bir meta-analize kahve tüketimi ve prostat kanseri riskine ilişkin tüm epidemiyolojik çalışmalar dahil edilmiştir. Çalışmalar bir arada değerlendirildiğinde en düşük kategori ile karşılaştırıldığında, en yüksek derecede kahve tüketiminin prostat kanseri riskini belirgin şekilde düşürmüş olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Kahve tüketiminde en yüksek kategori (US ≥ 4 , Europe ≥ 5) ile referans kategori karşılaştırıldığında, sınırda anlamlı bir etkileşim bulunmuştur; ancak diğer iki kategoride herhangi bir ilişki görülmemiştir. Kahve tüketimi ve prostat kanseri evresi ve Gleason skoru arasındaki ilişkinin değerlendirildiği bir çalışmada, elde edilen sonuçlar Gleason skoru < 7 sınıfı dışında prostat kanserinin tüm kategorilerinde kahve içimi ile prostat kanseri arasında anlamlı ters bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Özetle bu meta-analizde, yüksek kahve tüketiminin (örneğin, yüksek ≥ 4 veya 5 fincan/ gün) sadece genel prostat kanseri riskini azaltması yönüyle ile ilişkili olmadığı aynı zamanda

ölümcül ve yüksek dereceli prostat kanserinde de ters bir ilişki olduğu görülmüştür.

REFERANS Baker, J. A., Beehler, G. (2006). "Consumption of coffee, but not black tea, is associated with decreased risk of premenopausal breast cancer." J Nutr 136(1): 166-171

Je Y, Hankinson SE, Tworoger SS, DeVivo I, and Giovannucci E. (2011). A prospective cohort study of coffee consumption and risk of endometrial cancer over a 26-year of Follow-Up. Cancer Epidemiol Biomarkers Prev; 20(12); 2487-95.

Lu Y1, Zhai L, Zeng J, Peng Q, Wang J, Deng Y, Xie L, Mo C, Yang S, Li S, Qin X. (2007). Coffee consumption and prostate cancer risk: an updated meta-analysis. 2014 ;25(5):591-604.